

Торгівля людьми

Торгівля людьми – ганебне явище

Торгівля людьми це здійснення з метою експлуатації вербування, перевезення, передачі, приховування чи отримання людей шляхом *погрози силою* або її застосування чи інших форм примусу, *викрадення, шахрайства, обману, зловживання владою* чи вразливістю стану або шляхом *підкупу* у вигляді платежів чи вигод для одержання згоди особи, яка контролює іншу особу. Таке визначення торгівлі людьми дає "Протокол з попередження торгівлі людьми, особливо жінками і дітьми", який доповнює Конвенцію ООН про боротьбу з транснаціональною організованою злочинністю.

ОЗНАКИ торгівлі людьми

Торгівля людьми характеризується сукупністю **ознак**:

вербування;

перевезення;

передача;

продаж;

усиновлення (удочеріння) у комерційних цілях, використання в порнобізнесі;

використання у військових конфліктах;

залучення до злочинної діяльності;

трансплантація чи насильницьке донорство;

примус до заняття проституцією;

рабство і ситуації, подібні до рабства;

примусова праця;

залучення в боргову кабалу;

використання шантажу, погроз, насильства.

Як відбувається торгівля людьми?

Відповідно до Протоколу про попередження і припинення торгівлі людьми, особливо жінками й дітьми, і покарання за неї, що доповнює Конвенцію Організації Об'єднаних Націй проти транснаціональної організованої злочинності, торгівля людьми включає:

I. Дії: вербування, перевезення, передачу, приховування або одержання людей.

II. СПОСОБИ: загроза силою чи її застосування, або інші форми примусу, викрадення, шахрайство, обман, зловживання владою чи уразливістю положення, або підкуп, у вигляді платежів чи вигод, для одержання згоди особи, яка контролює іншу особу.

III. МЕТА: експлуатація, що включає, як мінімум, експлуатацію проституції інших осіб або інші форми сексуальної експлуатації, примусову працю чи послуги, рабство або звичаї, подібні до рабства, підневільний стан чи вилучення органів.

Причини сучасної торгівлі людьми

Держдепартамент США у щорічній доповіді про торгівлю людьми зазначає такі:

- нестатки;
- привабливість кращих умов життя в іншому місці;
- неможливість працевлаштування;
- організована злочинність;
- насильство над жінками й дітьми;
- дискримінація жінок;
- корупція уряду;
- політична нестабільність;
- збройні конфлікти;
- культурні традиції, такі як традиційне рабство;
- попит на послуги в сфері секс-індустрії (включаючи дитячу порнографію й секс-туризм) і дешеву нелегальну робочу силу.

Актуальність теми для України

Наразі через воєнні дії на території нашої країни різко зростають ризики торгівлі людьми. Жертвами торгівців людьми можуть стати жінки та діти, які змушені покинути Україну та прямують до сусідніх країн, чоловіки через втрату роботи і доходу внаслідок війни, внутрішньо переміщені особи через обмежені можливості забезпечити свої життєві потреби, біженці та постраждале від війни населення. Злочинний світ пристосовується до змін реальності, полюючи на нові жертви і користуючись їх вразливістю.

Основні причини поширення торгівлі людьми в Україні

- воєнний конфлікт на території України;
- велика кількість зовнішньо та внутрішньо переміщених осіб, незабезпечених матеріально;
- важке економічне становище громадян на території України;
- недостатня поінформованість про можливості працевлаштування за кордоном, незнання міграційного законодавства;

- активна діяльність злочинних угруповань і недостатнє переслідування торговців людьми;

Різниця між торгівлею людьми та незаконним увезенням мігрантів

Ознаки	Торгівля людьми	Незаконне ввезення мігрантів
Згода	Незважаючи на те, що не завжди торгівля людьми відбувається без згоди, вона відбувається без справжньої усвідомленої згоди	Незаконне ввезення мігрантів відбувається за повної та умовної згоди
Перетин кордону	Якщо відбувається перетин кордону, він може бути як легальним, так і нелегальним	Перетин кордону завжди відбувається й завжди нелегально
Клієнтські відносини	Клієнтські відносини встановлюються між вербувальником і майбутнім(іми) експлуататором(ами)	Клієнтські відносини встановлюються між перевізником і мігрантом
Використання насильства	Торгівля людьми є насильницьким злочином. Насильство є частиною торгівлі людьми, оскільки людей змушують до покірності	Незаконне ввезення мігрантів є порушенням міграційних законів і порядків. Не визначається як насильницький злочин
Жертва	Жертва - конкретна особа	«Жертвою» є держава, міграційні закони якої порушено
Наслідки	Експлуатація. Жертви перебувають під контролем, часто позбавлені волі; перебувають у підневільному стані й не можуть вирішувати, куди йти та що робити	Мігрант може робити що завгодно і йти куди завгодно

Дії торговців людьми:

- вербування;
- перевезення;
- приховування;
- передачу й одержання.

Найпоширеніші шляхи вербування:

- за допомогою особистих зв'язків;
- через оголошення в ЗМІ/на вулицях;
- через фірми з працевлаштування;
- через туристичні, модельні, шлюбні агентства;
- через інтернет.

Способи впливу й примусу

Наступне завдання - змусити людину виконувати ту або іншу роботу. Для примусу людей до виконання роботи торговці людьми часто застосовують насильство як фізичне, так і психологічне або погрожують застосувати це насильство. У разі якщо жінок змушують до надання сексуальних послуг, для придушення їхнього опору часто застосовують алкоголь або наркотичні засоби.

Способи примусу:

- ✓ боргова кабала;
- ✓ шантаж;
- ✓ погрози;
- ✓ насильство.

Сфери експлуатації

Існує безліч сфер експлуатації людей. Для жінок це можуть бути вимушений шлюб, примусова праця, використання в домашньому господарстві, промисловому або сільськогосподарському секторах, примусове сурогатне материнство, використання в сексуальному бізнесі.

Чоловіків переважно використовують на будівництві, у промисловості, сільському господарстві, дітей - у жебрацтві й порнобізнесі.

Зафіксовано випадки примусу людей до участі в збройних конфліктах, примусової трансплантації органів.

Людей також використовують як наркокур'єрів і перевізників фальшивих грошей.

24 липня 2003 року Організація з безпеки та співробітництва в Європі (ОБСЄ) прийняла план дій щодо боротьби з торгівлею людьми. Цей план покликаний надати в розпорядження держав-учасників ОБСЄ всеосяжний інструментарій, який допомагатиме у виконанні їхніх зобов'язань у боротьбі з торгівлею людьми. Його засновано на комплексному підході до боротьби з торгівлею людьми. Документ передбачає захист потерпілих, запобігання торгівлі людьми й судове переслідування тих, хто вчиняє цей злочин або сприяє йому. План містить рекомендації державам-учасницям і відповідним інститутам, органам і структурам ОБСЄ на місцях щодо оптимальних шляхів вирішення ними цієї проблеми в її політичних, економічних, правових, правоохоронних, освітніх та інших аспектах.

#ПротиДІЙ
ТоргівліЛюдьми

Звільнення

Є безліч обставин, в яких жертви торгівлі людьми вириваються із ситуацій рабства і які неможливо охопити в цьому посібнику. Кожен випадок індивідуальний, єдиного або найпоширенішого шляху звільнення немає.

Основні шляхи звільнення:

- втеча;
- допомога місцевих правоохоронних органів;
- допомога клієнтів;
- допомога «гарячої лінії».

Захист і підтримка потерпілих

Комплексну програму захисту й підтримки ймовірних жертв торгівлі людьми формують три компоненти: фінансова допомога, надання притулку, а також спеціалізовані послуги.

Консультаційні центри пропонують жертвам торгівлі людьми спеціалізовані послуги в таких сферах:

- ✓ охорона здоров'я;
- ✓ програми надання консультацій (індивідуальні й групові консультації);
- ✓ психологічна допомога;
- ✓ юридична допомога;
- ✓ освіта та інше професійне навчання;
- ✓ допомога в працевлаштуванні;
- ✓ підтримка у стосунках із органами влади.

НАЦІОНАЛЬНА БЕЗКОШТОВНА ЛІНІЯ З ПРОТИДІЇ ТОРГІВЛІ ЛЮДЬМИ В УКРАЇНІ

0 800 505 501 зі стаціонарних

527 з мобільних

Телефони Ла Стради

Національна “гаряча” лінія з
попередження насильства, торгівлі
людьми та гендерної дискримінації

0 800 500 335 або **116 123** (мобільний)

Національна дитяча “гаряча” лінія

0 800 500 225 або **116 111** (мобільний)